

PN.4131. 3/3 .2013

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001, Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) **stwierdzam nieważność uchwały Nr XXVI/176/13 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Pieniężno w części dotyczącej: § 2 pkt 4, pkt 12, § 3 pkt II ust. 2 lit. a) w zakresie wyrazów ‘w sposób niezagrażający bezpieczeństwu ruchu pieszych i pojazdów’ i wyrazów oraz podjęcia działań zmierzających do usunięcia śliskości”, ust. 2 lit. b), § 4 ust. 6 w zakresie wyrazów „oraz w sposób nie wpływający negatywnie na estetykę otoczenia”, § 9 ust. 3 tiret drugie i trzecie załącznika nr 1 do ww. uchwały.**

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 28 marca 2013 r. Rada Miejska w Pieniężnie podjęła uchwałę Nr XXVI/176/13 w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Pieniężno w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do uchwały.

Jako podstawę podjęcia ww. uchwały Rada Miejska wskazała art. 4 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U z 2012 r, poz. 391), zgodnie z którym rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji RP, który stanowi, iż organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa

wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, iż nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto nie mogą wykraczać poza zakres delegacji ustawowej. W związku z tym, bezspornym pozostaje fakt, iż regulamin utrzymania czystości i porządku nie może wykraczać poza materię przewidzianą w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przepis ten stanowi bowiem delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, ściśle określając zakres spraw, które mogą zostać unormowane w uchwale rady gminy. Nie przyznaje on kompetencji organowi stanowiącemu gminy ani do uchwalania aktów prawa miejscowego obejmujących zagadnienia inne niż wymienione w cyt. przepisie, ani stanowienia regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, ponieważ oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że przepis art. 4 ust. 2 ww. ustawy ma charakter zamknięty, co oznacza, że uchwalając na jego podstawie regulamin utrzymania porządku i czystości, rada powinna zawrzeć w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich enumeratywnie wymienionych w ustawie zagadnień.

W ocenie organu nadzoru niektóre zapisy Regulaminu zostały wprowadzone bez podstawy prawnej, wykraczają poza upoważnienie zawarte w przepisie stanowiącym podstawę do podjęcia Regulaminu, pozostają w sprzeczności z obowiązującymi przepisami, czy modyfikują zapisy ustawy.

W § 2 Regulaminu Rada zdefiniowała pojęcia używane w Regulaminie.

W pkt. 4 i pkt 12 formułując definicje odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych Rada zmodyfikowała zakres pojęciowy definicji, określonych odpowiednio w art. 3 ust. 1 pkt 7 (w odniesieniu do odpadów komunalnych), art. 3 ust. 4 (w odniesieniu do odpadów niebezpiecznych) ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U z 2013 roku, poz. 21)

W ramach wynikającego z art. 4 ust 2 pkt 1 lit. b ustawy obowiązku określenia wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku w gminach Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych nieczystości z części nieruchomości służących do użytku publicznego. Jednocześnie w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy ustawodawca zobowiązuje właścicieli nieruchomości do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości.

Właściciel nieruchomości, w myśl powołanych wyżej przepisów art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy zobowiązany jest jedynie do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń (.....).

W ramach Regulaminu brak jest zatem podstaw do zobowiązania, jak wynika to z treści § 3 pkt II ust. 2 lit. a) właścicieli do odgarnięcia i gromadzenia śniegu, lodu i błota na skraju chodnika od strony jezdni, w sposób niezagrażający bezpieczeństwu ruchu pieszych i pojazdów i zobowiązujących do podjęcia działań zmierzających do usunięcia śliskości chodnika. Powyższe w konsekwencji powoduje również wyeliminowanie z obrotu prawnego postanowień zawartych w § 3 pkt II ust. 2 lit. b) Regulaminu.

Z przekroczeniem upoważnienia podjęto zapisy § 4 pkt 6 odnośnie wymogu ustawienia pojemnika w sposób nie wpływający negatywnie na estetykę otoczenia. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w ramach upoważnienia wynikającego z art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach posiada kompetencję do określenia warunków rozmieszczenia urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, nie zaś do formułowania wymagań w tym zakresie w odniesieniu do miejsc, w których urządzenia takie są rozmieszczone.

Ze względu na działanie bez podstawy prawnej zakwestionowany musi zostać § 9 pkt 3 tiret drugie i trzecie Regulaminu w którym Rada zezwoliła na utrzymanie zwierząt gospodarskich na terenach strefy peryferyjnej w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej m.in. pod warunkiem składowania obornika bez płyty gnojowej w odległości co najmniej 10m od linii rozgraniczającej nieruchomości, na terenie płaskim, tak aby odcieki nie mogły przedostawać się na teren sąsiednich nieruchomości – rada nie może ingerować w tę sferę, gdyż obowiązki właścicieli nieruchomości w tym zakresie wynikają wprost z art. 5 ust. 1 pkt 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od jego doręczenia.

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Pieniężnie,
2. Burmistrz Miasta Pieniężna.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski

DYREKTOR
Wydziału Prawnego i Nadzoru
Eżbieta Sobańska